

عنوان مقاله:

تحلیل کاربردشناسی خطبه امام حسن (ع) در باب صلح

محل انتشار:

فصلنامه ادب عربی، دوره 11، شماره 2 (سال: 1398)

تعداد صفحات اصل مقاله: 20

نویسندگان:

موسی عربی - استادیار گروه زبان و ادبیات عربی دانشگاه شیراز

مریم اشراق پور - دانشجوی دکتری زبان و ادبیات عربی دانشگاه شیراز

خلاصه مقاله:

خطبه صلح امام حسن(ع) در باب صلح یکی از اسناد معتبری است که می‌توان از گذر بررسی و تحلیل آن، به زوایای پنهان دلایل صلح و تکذیب ادعای دروغین معاویه در این خصوص پی برد. بر همین اساس نگارندگان با نگاهی دقیقتر و بهره‌گیری از رویکرد کاربردشناسی در تحلیل این خطبه، به بررسی و بیان زوایای نهفته آن و ارتباط مقدمه و سایر بخش‌های خطبه با ادعای معاویه پرداخته و به کمک شواهد درونی و برونی متن، ابهام‌های ذکر شده و علت ایراد این خطبه توسط امام به شکل کنونی را روشن نموده و کنش‌های منظوری سخن گوینده را به مخاطب ارائه می‌دهند. نتایج پژوهش علت انتخاب این نوع شروع سخن توسط امام و هدف ایشان از پرداختن به موضوع-های مختلف در خطبه را نمایان می‌سازد. بافت موقعیتی، نوع مخاطبان و حتی مساله مخالفت بیشتر یاران نزدیک امام با صلح ایشان اقتضا می‌نماید که امام، جهت یادآوری و اصلاح دید آنان ابتدا به مسائلی (به ظاهر نامربوط با سخن معاویه) مانند فضائل شخصیت-هایی همچون پیامبر، اهل بیت و صحابه بپردازند. در این خطبه حتی مواردی وجود دارد که بسیار کم‌ارتباط با پاسخ امام به سخن معاویه به نظر می‌رسد (مانند صلوات، خمس، صدقه و...) که آن موضوع‌ها نیز در راستای اثبات حق که هدف نهایی امام از ذکر این سخنان است بکار گرفته شده و مخاطب را به طور غیرمستقیم و ضمنی به اقناع در راستای هدف ذکر شده دعوت می‌کند.

کلمات کلیدی:

خطبه امام حسن(ع)، صلح، کاربردشناسی، کنش منظوری و غیرمستقیم (ضمنی)، بافت موقعیتی

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1199842>

